

هنر کاشیکاری اسلامی و تاثیر ایلخانیان و تیموریان در گسترش آن

صغری سرائی فر

کارشناس ارشد تاریخ هنر ایران

هنرآموز آموزش و پرورش، ارومیه، ایران

www.ssaraifar@yahoo.com

چکیده

تزئینات کاشیکاری در بناهای اسلامی همواره گنجینه‌های با ارزشی هستند که نمایانگر عقاید مذهبی و فرهنگی هنرمندان بوده و علاقه، ذوق و سلیقه‌ی آنان را در جلوه‌گر ساختن اعتقادات مذهبی‌شان، نشان می‌دهد.

این هنر از دیر باز در ایران مرسوم بود، لیکن در دوره‌ی ایلخانیان و تیموریان به حد کمال خود رسید. در این اعصار بود که کاشی معرق، هفت رنگ، زرین فام و معقلی توسط هنرمندان کاشیکار ابداع و مرسوم شد. بکارگیری این کاشیها با طرحهای گیاهی، خطوط بنایی، کوفی و خوشنویسی به خصوص به خط ثلث و با مفاهیم و مضامین دینی در بناهای مذهبی بکار گرفته شد.

پژوهش حاضر سعی دارد با پرداختن به تنوع کاشیهای این عصر و نقوش و عناصر تزئینی مذهبی‌آن، به اهمیت تزئینات کاشیکاری در بناهای مذهبی پرداخته و با اشاره به خدمات شایسته حکام مسلمان ادوار ذکر شده، آثار هنری برجسته‌ی مربوط به کاشیکاری را در بناهای مساجد آن دوره معرفی کند.

در این راستا جهت تحقق این هدف، با استعانت از شیوه‌کتابخانه‌ای به تفحص و تحقیق در این زمینه می‌پردازیم.

کلمات کلیدی : هنر کاشیکاری، ایلخانیان، تیموریان، معرق، زرین فام